

Οι Άγιοι Νεομάρτυρες Χρίστος Ιερέας και Πανάγος

/ [Πεμπτουσία](#)

Μαρτύρησαν στην

Γαστούνη τον Μάρτιο του 1716

Το έτος 1685 κατέλαβαν οι Ενετοί την Πελοπόννησο, την οποία ως τότε κατείχαν οι Τούρκοι, και την κράτησαν στην εξουσία τους ως το 1715. Το χρονικό αυτό διάστημα ανέπινευσαν τον αέρα κάποιας ελευθερίας και οι ορθόδοξοι κάτοικοι της Πελοποννήσου, χτίστηκαν ναοί, μονές, πολλοί δε, οι οποίοι είχαν εξισλαμισθεί εξαιτίας των πιέσεων των Τούρκων, επέστρεψαν στην εκκλησία.

Ανάμεσα σ' αυτούς ήταν και οι γονείς των δύο Νεομαρτύρων. Ο μεν ιερέας Χρίστος καταγόταν από την Ανδραβίδα, έγγαμος ιερέας με τέκνα, ο δε Πανάγος

(Παναγιώτης), από την Γαστούνη, από την μεγάλη οικογένεια Σισίνη. Ήταν άνθρωπος μορφωμένος, ευλαβής και οξύνους και είχε εκλεγεί επανειλημμένως από τους συμπατριώτες του ως σύνδικος, αντιπρόσωπός τους δηλαδή στον Ενετό διοικητή, τον Προβλεπτή, όπως λεγόταν, για θέματα αγορανομίας και απονομής δικαιοσύνης.

Το 1715 ανακατέλαβαν οι Τούρκοι την Πελοπόννησο, οπότε άλλοι κάτοικοι έφυγαν με τους Ενετούς κι άλλοι κρύβονταν στα όρη, για να αποφύγουν τις βιαιότητες και τις εκτελέσεις των Τούρκων. Θρήνος, κλαυθμός και οδυρμός ακουγόταν σε όλη την Πελοπόννησο, σφαγές, λεηλασίες εξευτελισμοί, εξανδραποδισμοί, σε όλη την περιοχή. Μεταξύ των άλλων διαταγή των Τούρκων ήταν και η εξής. Όλοι όσοι είχαν εξισλαμισθεί και κατά τη διάρκεια της Ενετοκρατίας είχαν επιστρέψει στον Χριστιανισμό, έπρεπε ή να επιστρέψουν πάλι στο ισλάμ ή να θανατωθούν. Έτσι πολλοί κάτοικοι και στην περιοχή της Γαστούνης συνελήφθησαν, φυλακίστηκαν, τόσοι πολλοί που είχαν γεμίσει τα κατώγια ακόμα και οι στάβλοι. Ένα ολόκληρο πλήθος θανατώθηκε γιατί δεν ήθελε να εξισλαμισθεί σύμφωνα με τη διαταγή. Ανάμεσα σε αυτούς είναι και οι δύο Άγιοι Νεομάρτυρες και ένας νέος με το όνομα Κανέλλος.

Ο ένας από τους δύο Νεομάρτυρες, ο Πανάγος, επειδή ήταν άρχοντας, ηγετική φυσιογνωμία ανάμεσα στους ρωμιούς, προσεγγίστηκε αρχικά από τους Τούρκους με φιλικό και ήπιο τρόπο, για να εξισλαμισθεί όπως « συνετά » είχαν κάνει και οι γονείς του

. Ο Άγιος, αν και δεν είχε συνέλθει από μια σοβαρή ασθένεια που του συνέβη, διατάχθηκε να παρουσιασθεί στον πασά. Μετά από πολλή προσευχή, με πνεύμα ταπεινώσεως και συντριβής εμφανίστηκε μπροστά του. Τότε εκείνος άρχισε να τον φοβερίζει και να τον απειλεί με φρικτές τιμωρίες και θάνατο. Ο Άγιος με σύνεση και θάρρος του απάντησε :

Μάθε, ηγεμόνα πως από τη γέννησή μου είμαι Χριστιανός και δούλος του Χριστού και από τότε που συνειδητοποίησα την αλήθεια της πίστεως, χαίρομαι και καυχώμαι γι' αυτόν τον πλούτο. Τα δε δικά σας ψεύτικα πιστεύω και εκείνον που τον θεωρείτε προφήτη του Θεού και απόστολο, τα θεωρώ σαν τα παραμύθια που λένε οι γυναίκες στα μικρά παιδιά. Ο Χριστός, πλανεμένοι, είναι ο μοναδικός Θεός, Αυτός που δημιούργησε τον ουρανό, την γη, την θάλασσα, όλα τα ορατά και τα αόρατα, Αυτός έπλασε τον άνθρωπο, κύριο του Παραδείσου. Αυτός γεννήθηκε τέλειος άνθρωπος από την Παρθένο και Θεοτόκο Μαρία, εξαιτίας της πτώσης του Αδάμ και σταυρώθηκε και ετάφη και αναστήθηκε και ανελήφθη και εκάθησε στα δεξιά του Θεού Πατρός. Γι' αυτό και όσα οι παλαιοί και αληθινοί προφήτες έγραψαν και είπαν, φωτισμένοι από το Άγιο Πνεύμα, εκπληρώθηκαν στον Ιησού

Χριστό. Και πλέον προφήτης δεν εμφανίστηκε, ούτε χρειάστηκε, ούτε θα χρειαστεί. Τον Μωάμεθ, που τον ονομάζετε προφήτη, είναι ψεύτης, πλάνος, απατεώνας και πρόδρομος του αντιχρίστου. Μην πλανάσθε, μην εθελοτυφλείτε και παρακινείτε και τους άλλους να οδηγούνται σαν και σας στην απώλεια.

Μετά από όλα αυτά καταδικάστηκε στον δι' αποκεφαλισμού θάνατο. Μόλις το άκουσε ο Άγιος, ξεκίνησε μόνος του για τον τόπο της εκτέλεσης, όπου, αφού προσευχήθηκε, αποκεφαλίστηκε στις 2 Μαρτίου το 1716.

Το τίμιο λείψανό του έμεινε τρία ημερόνυχτα εκτεθειμένο στον τόπο της εκτέλεσης, για να καταφαγωθεί από όρνια και σκυλιά. Τίποτα όμως δεν το πλησίαζε. Για να το κάνουν πιο ελκυστικό μάλιστα, έψησαν την κεφαλή και την πέταξαν στον τόπο της εκτέλεσης αλλά και πάλι δεν έγινε τίποτα. Οπότε επέτρεψαν στους Χριστιανούς την ταφή, η οποία έγινε εντός του ιερού Βήματος του παλαιού ναού του Αγίου Νικολάου Γαστούνης.

Όσο για τον ιερομάρτυρα Χρίστο, αφού τον οδήγησαν στον πασά, προσπαθούσαν, με ήπιο τρόπο αρχικά, να τον πείσουν να αρνηθεί τον Χριστό, προβάλλοντάς του το νεαρόν της ηλικίας του, τη σύζυγό του, τα δύο μωρά παιδιά του. Του πρότειναν χρήματα, αξιώματα αλλά και τις απολαύσεις στον υλικό παράδεισο του ισλάμ. Ο Άγιος τους απάντησε με πολύ θάρρος ανατρέποντάς τους τα επιχειρήματα για υλικό παράδεισο. Διότι, αν η ψυχή έχει υλικές ανάγκες, σημαίνει και ότι πεθαίνει. Όσο για την οικογένειά του, την εμπιστεύεται στον Θεό, ο οποίος θα την φροντίσει. Τα δε υλικά αγαθά τα θεωρεί τίποτε μπροστά στην αιώνια ζωή.

Μετά από αυτή την ομολογία ο πασάς διέταξε να τον δείρουν και να τον φυλακίσουν. Έμεινε στη φυλακή αρκετές ημέρες. Τον επισκεπτόταν δε συχνά η σύζυγός του με τα παιδιά τους. Κινδύνευσε πνευματικά εξαιτίας αυτών των επισκέψεων, διότι η σύζυγός του προσπάθησε να τον πείσει να αρνηθεί τον Χριστό, παρουσιάζοντάς του το ζοφερό μέλλον που θα ακολουθούσε γι' αυτούς μετά τον θάνατό του. Επίσης χρησιμοποιώντας το επιχείρημα ότι ο Χριστός συγχωρεί τα πάντα κι ότι θα μπορούσε να αρνηθεί και ύστερα να μετανοήσει. Πράγματι τα λόγια της συζύγου του τον κλόνισαν, ώστε αποφάσισε την άλλη μέρα να αρνηθεί. Τι συνέβη όμως; Ο πασάς κάλεσε όλους τους ιερείς της περιοχής και τους ζήτησε να καταδώσουν ποιους γνωρίζουν πρώην μουσουλμάνους, που να είχαν γυρίσει στον Χριστιανισμό. Εκείνοι απάντησαν πως δεν γνωρίζουν κανένα. Έτσι τους έκλεισε όλους στη φυλακή. Εκεί, μέσα στη φυλακή, συναντήθηκαν με τον ιερομάρτυρα, είχε δε μαθευτεί η απόφασή του να αρνηθεί την άλλη μέρα.

Αρχικά ακούγοντας τον ελεγκτικό λόγο του προεστώτος, που απευθυνόταν στους ιερείς, μετανόησε. Κατόπιν ενισχύθηκε πνευματικά από τους αδελφούς του

κληρικούς, οι οποίοι του θύμισαν τους Αγίους μάρτυρες, την ματαιότητα των ανθρωπίνων αλλά και την αιώνια ζωή. Την άλλη μέρα, οι Τούρκοι, με πολλή χαρά, τον οδήγησαν στο δικαστήριο, περιμένοντας την δημόσια εξώμοσή του. Αντί γι' αυτό ο Άγιος τους μίλησε με πολύ θάρρος και μεγάλη τόλμη:

Ανάθεμά σας με κείνον τον πλάνο που σας δίδαξε τέτοια απάτη και που με τους νόμους του σας έκανε χειρότερους και από τα γουρούνια. Πλάνη στην οποία παραλίγο να πέσω κι εγώ. Άλλα ευχαριστώ τον Χριστό μου, που δεν μ' άφησε να χαθώ και μου έστειλε οδηγούς σωτηρίας και με οδήγησαν στην ευσέβεια.

Κοιτάζοντας δε τους ουρανούς έλεγε :

Μη γένοιτο, Χριστέ μου, να σε αρνηθώ.

Προς δε τους Τούρκους έλεγε

Τι στέκεστε, πλανεμένοι; Τι αργοπορείτε; Χριστιανός είμαι και ήμουν και τον Χριστό μου σέβομαι, συν τω Πατρί και τω αγίω Πνεύματι.

Το αποτέλεσμα ήταν να καταδικαστεί και αυτός στον δι' αποκεφαλισμού θάνατο. Προσευχόμενος οδηγήθηκε στον τόπο της εκτέλεσης, στις 9 Μαρτίου. Μόνος του γονάτισε και έκλινε την κεφαλή. Το πρώτο σπαθί που χρησιμοποίησε ο δήμιος, αν και ακονισμένο, έσπασε. Το δεύτερο λύγισε σαν το μολύβι. Τελικά τον έσφαξε με το μαχαίρι σαν το πρόβατο.

Το τίμιο λείψανό του, μετά την τριήμερη παραμονή του στον τόπο της εκτέλεσης, δόθηκε για ενταφιασμό στους Χριστιανούς, οι οποίοι το ενταφίασαν με τιμές, στον ίδιο τάφο με τον Νεομάρτυρα Πανάγο.

Οι Άγιοι τιμώνται στις 9 Μαρτίου και η ακολουθία τους συμψάλλεται με την ακολουθία των τεσσαράκοντα μαρτύρων.